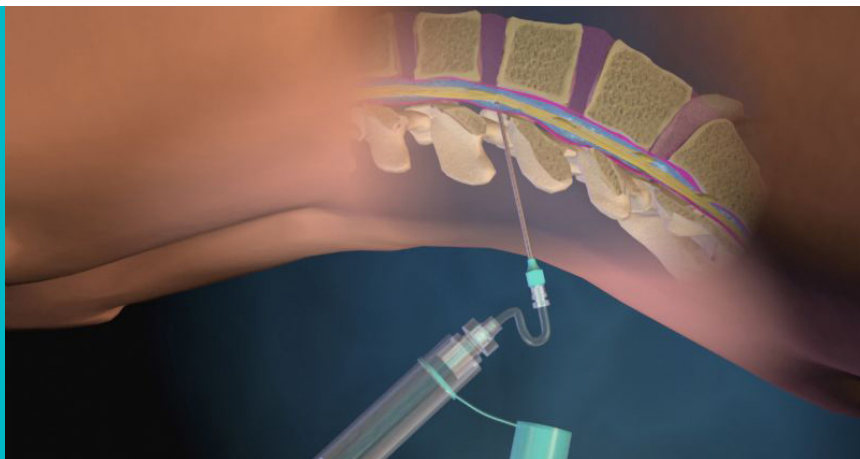

Ziekenhuis
Oost-Limburg

Campus Sint-Jan
Campus Sint-Barbara
Campus Maas en Kempen
Medisch Centrum André Dumont

Lumbale punctie

T +32(0)89 32 50 50
F +32(0)89 32 79 00
info@zol.be

Campus Sint-Jan
Schiepse bos 6
B 3600 Genk

Campus Sint-Barbara
Bessemerstraat 478
B 3620 Lanaken

Campus Maas en Kempen
Diestersteenweg 425
B 3680 Maaseik

Medisch Centrum André Dumont
Stalenstraat 2a
B 3600 Genk

Beste patiënt,

U vernam van uw arts dat u een lumbale punctie moet ondergaan. Deze brochure geeft u meer informatie over deze procedure en tracht op een aantal veelgestelde vragen antwoord te geven.

Mocht u na het lezen van deze brochure nog vragen hebben, aarzel dan niet om ze te stellen. Uw arts en/of de verpleegkundigen zijn steeds bereid om op al uw vragen te antwoorden.

INHOUDSTAFEL

1. Een lumbale punctie	3
2. Voor wie?	3
3. Het onderzoek	4
4. Mogelijke complicaties	5
5. Contact	7

01 EEN LUMBALE PUNCTIE

Lumbale punctie

Datum en uur:

.....
.....
.....

Plaats:

- GDK1
- L-1.28

Het is niet nodig u eerst in te schrijven, u mag zich rechtstreeks naar de Dagkliniek begeven.

Een lumbale punctie is een medisch onderzoek waarbij de neuroloog een kleine hoeveelheid ruggenmerg vocht via een ruggenprik afneemt.

Dit ruggenmerg vocht circuleert rondom de hersenen, het ruggenmerg en de zenuwwortels. Onderzoek ervan kan heel wat informatie opleveren over allerlei ziektes van het zenuwstelsel. Een lumbale punctie wordt verricht om eventuele ziektes op te sporen of uit te sluiten, zoals hersenvliesontsteking (meningitis), multiple sclerose (MS), dementie, ...

Soms wordt een lumbale punctie verricht om medicatie rechtstreeks in de buurt van het zenuwstelsel te brengen, vooral tijdens de kanker behandeling, of om de druk van het ruggenmerg vocht te meten.

Het ruggenmerg vocht wordt voortdurend aangemaakt. Aangezien maar een kleine hoeveelheid wordt afgenomen, is het niveau ook weer snel op peil. U hoeft zich dus geen zorgen te maken over een eventueel tekort.

02 VOOR WIE?

Sommige aandoeningen maken het uitvoeren van een lumbale punctie onmogelijk. Uw neuroloog zal dit vooraf nagaan en bij twijfel enkele voorafgaande onderzoeken laten uitvoeren, bijvoorbeeld een scan van de hersenen of een bloedafname. Over de veiligheid van de punctie hoeft u zich geen zorgen te maken.

Zorg er wel voor dat u een duidelijk overzicht meebrengt van de medicatie die u inneemt. Sterke bloedverdunners kunnen bijvoorbeeld een reden zijn om geen lumbale punctie te verrichten. Uw arts zal eventueel vragen om deze medicatie tijdelijk te stoppen.

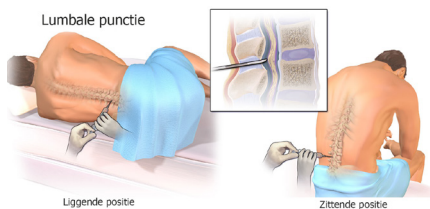
03 HET ONDERZOEK

Lumbale puncties gebeuren in dit ziekenhuis op het dagziekenhuis Geneeskunde, op de Spoedgevallendienst of op een verblijfsafdeling indien u al opgenomen bent. U hoeft er niet voor naar het operatiekwartier.

U hoeft op voorhand niet nuchter te blijven.

De punctie wordt steeds uitgevoerd door een dokter, meestal uw behandelende neuroloog of zijn/haar assistent.

De lumbale punctie gebeurt onder lokale verdoving, niet onder algemene verdoving: u blijft dus wakker. Door die verdoving is het onderzoek normaal gezien niet pijnlijk, hooguit wat onaangenaam, maar dit is uiteraard erg persoonlijk.

- Het onderzoek gebeurt liggend of zittend.

- Eerst wordt de onderkant van de rug ontsmet met een ontsmettingsvloeistof. Dit voelt koud aan, schrik niet.
- Daarna gebeurt de lokale verdoving. Deze prik zal u voelen, maar is niet pijnlijk. Hij geeft een wat brandend, gezwollen gevoel ter plaatse. De verdoving werkt na enkele minuten.
- Na de prik met de verdoving wordt de echte ruggenprik verricht. Dit zal u nog voelen maar hij zal niet pijnlijk zijn.
- Enkele milliliters ruggenmerg vocht worden nu opgevangen. Omdat gewerkt wordt met een heel fijne naald, loopt dit vocht maar druppelsgewijs. U moet dus enkele minuten onbeweeglijk blijven zitten of liggen. Heel die tijd blijft de dokter aanwezig.
- Na het opvangen van het vocht en het verwijderen van de naald, wordt er een pleister op de insteekplaats gedaan, deze laat u ter plaatse tot de volgende dag.
- Afhankelijk van de instructies van de dokter dient u nog even te blijven liggen. wanneer u mag opstaan en, indien

u niet opgenomen bent, kan u naar huis gaan. Normaal gezien bent u in staat om zelf met de wagen te rijden, maar u kan natuurlijk een chauffeur meevragen voor de zekerheid.

- 24 uur neerliggen is niet nodig, maar u doet het de eerste 24 uur toch best kalm aan: geen zware lichamelijke inspanningen, niet sporten, niet de hele tijd rondlopen ...

De resultaten van de punctie heeft u niet onmiddellijk, maar kunnen naargelang de aard van de gevraagde testen enkele uren tot enkele weken op zich laten wachten. In het laatste geval zal u de resultaten nadien op de raadpleging vernemen van uw neuroloog.

04 MOGELIJKE COMPLICATIES

4.1 Op het ogenblik van de ruggenprik

Sommige personen verdragen prikken slecht of zijn bang voor naalden. Dit kan eventueel leiden tot onwel worden met een gevoel van flauwvallen. Dit gevoel verdwijnt snel door te gaan liggen en is slechts een ongevaarlijke en kortstondige verwikkeling.

Indien u al dergelijke ervaringen heeft gehad, bijvoorbeeld bij een bloedafname, meldt u dat best op voorhand.

4.2 Lichte klachten de dag van het onderzoek of de eerste dagen nadien

- De grote meerderheid van onze patiënten heeft na een lumbale punctie helemaal geen klachten. Indien u nadien toch wat hoofdpijn zou krijgen, kan u een pijnstillertje innemen. Hiermee gaat dit meestal snel voorbij.
- Eens de verdoving is uitgewerkt, kan wat lokale pijn op de plaats van de prik kan optreden, maar ook dit verdwijnt snel door rustig te bewegen en een pijnstillertje in te nemen.

4.3 Meer storende hoofdpijn de eerste dagen na het onderzoek

Het gebeurt al eens dat iemand na een lumbale punctie hoofdpijn ontwikkelt bij het rechtstaan; die hoofdpijn verdwijnt bij het neerliggen. Dit is te wijten aan een kleine lek op de plaats van de ruggenprik.

In dat geval neemt u best contact op met uw neuroloog of met uw huisarts. Die kan u medicatie voorschrijven (vb. Coffeïne 100 mg, 4x/dag). U kan zelf al starten met voldoende te drinken. Dranken met coffeïne zoals sterke koffie en cola kunnen helpen. Deze dranken bevorderen de aanmaak van het ruggenmerg vocht. De klachten kunnen tot een vijftal dagen aanhouden, maar ze verdwijnen geleidelijk.

Indien dit soort hoofdpijn toch aanhoudt, dient u contact op te nemen met uw neuroloog of uw huisarts. Dan kan een 'blood patch' nodig zijn. Dit is een techniek waarbij uw eigen bloed wordt ingespoten in de buurt van de plaats van de ruggenprik.

05 CONTACT

Deze procedure zal dan het lek afsluiten.

4.4 Ernstige verwickelingen

Héél uitzonderlijk kunnen zich ernstige verwickelingen voordoen na een lumbale punctie, maar de kans dat dit zich voordoet is erg klein.

U moet onmiddellijk uw neuroloog contacteren indien u één van de volgende klachten zou ervaren:

- koorts,
- ernstige hoofdpijn die u met pijnstillers niet onder controle krijgt en die ook aanwezig blijft wanneer u gaat neerliggen,
- problemen met stappen, evenwicht, zicht, krachtsverlies of ongewone slaperigheid.

Bij deze klachten is verder onderzoek noodzakelijk.

5.1 Telefoonnummers

- Raadpleging Neurologie
T 089 32 60 82
(gedurende de werkuren)
- Spoedgevallendienst
T 089 32 51 40
(buiten de uren van raadpleging)
- Algemeen nummer ziekenhuis
T 089 32 50 50

www.ZOL.be

www.facebook.com/ZOLzh

www.twitter.com/ZOLziekenhuis

www.youtube.com/user/ZOLziekenhuis

Schrijf u in op onze nieuwsbrief via www.zol.be.